

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/371/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113216239
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6113216239.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Klaudie Koskovej a sudcov JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci navrhovateľky P. B. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. XX, W. W., v konaní právne zast. JUDr. Milošom Barancom, advokátom, Majerská cesta 96, Banská Bystrica, proti odporcovi Banskobystrický samosprávny kraj, IČO: 37 828 100, so sídlom Nám. SNP 23, Banská Bystrica, o zaplatenie sumy 2 500,- eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľky, odporcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 20. 11. 2013, č. k. 7C/182/2013 - 70, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti v prvom výroku, ktorým priznal trovy právneho zastúpenia vo výške 523,49 eur na účet JUDr. Miloša Baranca, advokáta navrhovateľky m e n í tak, že navrhovateľke náhradu trov konania nepriznáva.

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti v treťom výroku, ktorým vo zvyšku návrh zamietol, p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že:

„Odporca je p o v i n ň ý uhradiť navrhovateľke úrok z omeškania vo výške 5,50 % od 14. 06. 2013 do 15. 07. 2013 zo sumy 2 500 Eur a na účet JUDr. Miloša Baranca, advokáta trovy právneho zastúpenia vo výške 523,49 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd konanie z a s t a v u j e v časti o zaplatenie 2 500 Eur.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.“

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že právny titul, na základe ktorého plnila navrhovateľka odpadol (čo bolo medzi účastníkmi nesporné), a teda v súlade s § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, navrhovateľka plnila na základe právneho dôvodu, ktorý odpadol, a takéto plnenie sa stáva bezdôvodným obohatením. V predmetnom ustanovení zákona sa neuvádza, kedy sa má bezdôvodné obohatenie vydať. V súlade s § 563 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na to, že čas, kedy má odporca vydať bezdôvodné obohatenie nebol dohodnutý, nie je ustanoveným právnym predpisom ani určený, súd mal za to, že odporca sa dostal do omeškania až po tom, čo mu vznikla povinnosť plniť dlh, t. j. prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Navrhovateľka požiadala odporcu, aby plnil v lehote do troch dní od doručenia výzvy na plnenie, t. j. tak, ako to vyplýva z výzvy na zaplatenie 2 500,- eur. Teda odporca sa mohol dostať do omeškania až po uplynutí troch dní od doručenia výzvy, teda dňom 14. 06. 2013, a preto súd zaviazal

odporcu na zaplataenie úroku z omeškania za obdobie od 14. 06. 2013 do 15. 07. 2013 v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške 5,5% ročne (t. j. úprava platná v čase, keď sa dostal odporca do omeškania), v prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Svoje rozhodnutie oprel o ust. § 451, § 517, § 563 Občianskeho zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2, 3 O. s. p.

Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie navrhovateľka, a to len proti výroku, ktorým súd prvého stupňa „vo zvyšku návrh zamietol“. Žiadala, aby odvolací súd postupom podľa § 220 O. s. p. zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu tak, že zaviazá odporcu aj na zaplataenie úroku z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 2 500,- eur, a to od 15. 09. 2011 do 15. 07. 2013 a náhradu trov konania spočívajúcich v zaplataenom súdnom poplatku za odvolanie a trov právneho zastúpenia za odvolanie. Poukázala v odvolaní okrem iného aj na to, že dňa 14. 09. 2011 uhradila vymáhanú sumu 2 500,- eur poverenému exekútorovi. Dňa 25. 04. 2013 bol vyhlásení Najvyšším súdom Slovenskej republiky rozsudok vo veci odvolania proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave vedeného pod sp. zn. 3Es/302/2010 - 39 navrhovateľky, proti odporcovi - Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 14477-2/2010-OP zo dňa 03. 06. 2010, ktorým najvyšší súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave a vec priamo vrátil na ďalšie konanie Ministerstvu zdravotníctva SR. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03. 06. 2013. Navrhovateľka v dobrej viere očakávala, že jej odporca sumu 2 500,- eur bez zbytočného odkladu vráti, ale keďže jej očakávanie sa ukázalo ako nesprávne, listom zo dňa 05. 06. 2013 navrhovateľka vyzvala odporcu na vrátenie sumy 2 500,- eur v lehote do troch dní od doručenia výzvy, pričom odporca na túto výzvu reagoval až po uplynutí tejto lehoty a sumu 2 500,- eur uhradil až dňa 15. 07. 2013. Poukázala na ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka s tým, že vzhľadom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR odporcovi plnila navrhovateľka na základe právneho dôvodu, ktorý odpadol, a z tohto dôvodu sa odporca bezdôvodne obohatil na úkor navrhovateľky, pričom navrhovateľka je toho právneho názoru, že právne účinky zrušujúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu SR nastávajú ku dňu právoplatnosti rozhodnutia č. k. 2547/2010/ODDZ-14, ktoré vydal žalovaný dňa 08. 03. 2010, a ktoré sa stalo právoplatným dňa 14. 06. 2010 a vykonateľným dňa 14. 07. 2010, v spojení s rozhodnutím č. k. 14477-2/2010-OP, a nie ku dňu právoplatnosti rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktorým bolo toto rozhodnutie zrušené. Opačný výklad vy znamenal, že v čase od 14. 06. 2010 do 03. 06. 2013 bolo a je rozhodnutie odporcu naďalej právoplatné a vykonateľné, a teda je právnym dôvodom pre plnenie navrhovateľky, čo je však v rozpore s právnym stavom, keď rozhodnutie bolo v celom rozsahu zrušené. V danom prípade sa teda bezdôvodne obohatil odporca, keď na podklade svojho rozhodnutia o uložení pokuty - právneho dôvodu, ktorý odpadol, prijal plnenie navrhovateľky vo výške 2 500,- eur a tým jej spôsobil majetkovú ujmu v rovnakej výške. Ak sa teda odporca v postavení dlžníka dozvedel o zrušení svojho rozhodnutia, tak dňom nasledujúcim po tomto dni mu vznikla povinnosť bezdôvodné obohatenie vydať. Tým, že navrhovateľka na základe tohto rozhodnutia plnila súdному exekútorovi dňa 14. 09. 2011, tak od 15. 09. 2011 do 15. 07. 2013 (dňa vydania sumy 2 500,- eur) jej prináleží aj úrok z omeškania v zákonnej výške 9,5% ročne.

Odvolanie podal aj odporca, a to v časti výroku týkajúceho sa trov konania. Navrhoval, aby odvolací súd túto časť výroku zmenil a rozhodol tak, že žalobkyni náhradu trov konania neprizná alebo alternatívne, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Poukázal na to, že z opisu skutkového stavu, ktorý odporca uviedol vo svojom odpore proti platobnému rozkazu je nepochybné, že odporca svojím správaním nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania, keďže odporca sa nevyhýbal splneniu povinnosti vrátenia žalovanej sumy 2 500,- eur od okamihu, ako sa o povinnosti jej vrátenia dozvedel, čo vyplýva aj z dôkazov pripojených v súdnom spise. Odporca sa po prvý krát dozvedel o povinnosti vrátiť navrhovateľke istinu až zo samotnej výzvy navrhovateľky doručenej odporcovi dňa 10. 06. 2013 cestou jej právneho zástupcu. Touto výzvou bol odporca prvý raz informovaný o konaní č. 8Szd/14/2011, ktoré prebehlo na Najvyššom súde SR, ako aj o tom, že v uvedenom konaní došlo k vydaniu rozsudku Najvyššieho súdu SR, ktorým súd zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ako aj rozhodnutie Ministerstva zdravotníctva SR, čím zanikol podklad pre zaplataenie uloženej pokuty 2 500,- eur. Odporca nemal o zrušenom rozsudku Najvyššieho súdu SR vedomosť, nakoľko nepredstavoval účastníka predmetného konania, keďže jeho účastníkmi boli len navrhovateľka a Ministerstvo zdravotníctva SR. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd SR doručil predmetný rozsudok iba týmto dvom účastníkom konania, a teda odporca nebol informovaný o existencii takéhoto rozsudku, až do okamihu doručenia výzvy zo strany právneho zástupcu navrhovateľky, ku ktorému došlo dňa 10. 06. 2013. Odporca okamžite po doručení výzvy od navrhovateľky začal uskutočňovať kroky nevyhnutné za účelom možnosti vrátenia pokuty navrhovateľke, t. j. overenie informácie o existencii rozsudku Najvyššieho súdu SR na

Ministerstve zdravotníctva SR, žiadosť a získanie potvrdenia o nadobudnutí právoplatnosti predmetného rozsudku od Najvyššieho súdu SR, zaslanie odpovede navrhovateľke, ako aj jej právneho zástupcovi, v ktorej im odporca oznámil, že vyhovuje žiadosti o vrátenie pokuty, pričom predmetná suma jej bude vrátená okamžite po jej vrátení zo strany Ministerstva zdravotníctva SR, ktorému bola predtým odvedená v rámci povinnosti odporcu spočívajúcej v tom, že vymožené pokuty na úseku preneseného výkonu štátnej správy sú príjmom štátneho rozpočtu. Rovnako tak odporca zaslal žiadosť na Ministerstvo zdravotníctva SR o vrátenie predmetnej pokuty. Nevyhnutnosť vykonania uvedených krokov odporcu je potrebné posudzovať z hľadiska skutočností, že odporca predstavuje subjekt verejnej správy a pri jej úhradách v prospech iných osôb, platí prísnejší režim nakladania s verejnými financiami, v dôsledku čoho nesmie vykonať úhradu z verejných financií bez náležitého overenia a získania relevantného titulu pre úhradu. Ďalej odporca poukázal na tú skutočnosť, že výzva zástupcu navrhovateľky bola odporcovi doručená dňa 10. 06. 2013, pričom žaloba v predmetnej veci bola na súde podaná už hneď v nasledujúci deň 11. 06. 2013, a to bez rešpektovania lehoty, ktorú zástupca navrhovateľky určil pre odporcu vo výzve za účelom vrátenia pokuty. K uplynutiu trojdňovej lehoty na vrátenie pokuty došlo až po podaní žaloby na súd, a to uplynutím dňa 13. 06. 2013. Z uvedeného konania navrhovateľky je zrejmé, že nedala navrhovateľka odporcovi možnosť splniť si svoju povinnosť v lehote ňou určenou vo výzve, a to aj napriek tomu, že mala vedomosť o skutočnosti, že odporca nebol účastníkom konania prebiehajúcom na Najvyššom súde SR, a teda nebol informovaný o skutkovom stave v danej veci, o ktorom ho oboznámil až právny zástupca navrhovateľky samotnou výzvou doručenou dňa 10. 06. 2013. Navrhovateľka pri určení mimoriadne krátkej trojdňovej lehoty na plnenie uvedenej vo výzve, nerešpektovala ani osobitné postavenie odporcu ako subjektu verejnej správy, ktoré mu pri finančnom plnení iným subjektom z verejného rozpočtu, na rozdiel od „súkromných“ právnických osôb, prináležia špecifické zákonné povinnosti a obmedzenia, v dôsledku čoho, muselo byť navrhovateľke zrejmé, že nie je reálne možné uskutočniť úhradu z verejného rozpočtu a verejných financií v rámci trojdňovej lehoty. Zároveň odporca upozornil na skutočnosť, že Ministerstvo zdravotníctva SR vydalo rozhodnutie o zrušení rozhodnutia BBSK a o zastavení konania o uložení pokuty navrhovateľke, až dňa 25. 06. 2013 (sp. zn. S05613/2013-OP) pričom odporca mal šancu dozvedieť sa o zrušení rozhodnutia MZ SR, na základe ktorého bola vymožená pokuta od navrhovateľky, jedine z tohto rozhodnutia. Navrhovateľka však podala žalobu skôr, než bolo celé konanie riadne zastavené zo strany MZ SR ako príslušného orgánu, a tiež skôr ako bolo rozhodnutie o tejto skutočnosti, z ktorej vyplýval nárok navrhovateľky na vrátenie pokuty, doručené odporcovi a mohlo nadobudnúť právoplatnosť. Odporca si svoju povinnosť splnil dobrovoľne. Prvostupňový súd mal teda, pri rozhodovaní o trovách konania aplikovať ustanovenie § 143 O. s. p. Odporca má tiež za to, že vyššie uvedené skutočnosti naplňujú aj dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 1 O. s. p., v dôsledku existencie ktorých nemusel súd prvého stupňa náhradu trov konania priznať. Pri aplikácii uvedeného ustanovenia malo byť zohľadňované aj správanie účastníkov konania pred samotným súdnym sporom, a to najmä ignorovanie výziev protistrany na mimosúdne vyriešenie sporu, či ignorovanie opakovaných výziev na plnenie, nerešpektovanie už skôr právoplatne vymedzených vzťahov medzi účastníkmi, nevyužitie dodatočnej lehoty na splnenie povinnosti a pod. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Mcdo/5/2006. Zároveň poukázal aj na to, že judikatúra slovenských súdov požaduje prihliadať vždy aj na účelnosť vynaložených trov konania. V danom prípade nebola naplnená podmienka účelnosti vynaložených trov, v dôsledku čoho bolo potrebné aplikovať tiež ust. § 147 ods. 1 O. s. p. Odporca poukázal aj na ust. § 150 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého, ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. V priebehu predmetného konania dosiahol predmet sporu sumu 11,68 eur (úroky z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 2 500,- eur od 14. 06. 2013 do 15. 07. 2013), nakoľko navrhovateľka zobrala žalobu v časti istiny 2 500,- eur späť. Odporca považuje trovy konania vo výške 523,49 eur za celkom zjavne neprimerané voči pohľadávke spočívajúcej v úrokoch z omeškania vo výške 11,68 eur, v dôsledku čoho požaduje náhradu trov nepriznať. Aplikácia ust. § 146 ods. 2 O. s. p. prvostupňovým súdom, nie je v danom prípade správna, keďže druhá veta tohto ustanovenia požaduje existenciu dôvodnosti návrhu na začatie konania. Z vyššieho opísaných skutočností však vyplýva, že žaloba so zreteľom na správanie sa odporcu nebola podaná dôvodne, a preto nebola splnená podmienka pre možnosť použitia ust. § 146 ods. 2 O. s. p. Ďalej namietala rozhodnutie podľa ust. § 142 ods. 3 O. s. p., keďže prvostupňový súd riadne neodôvodnil, prečo dospel k záveru, že navrhovateľka mala neúspech len v pomerne nepatrnej časti. Poukázala aj na to, že základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa má vypočítavať z priznanej sumy 11,68 eur, čo podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, umožňuje určiť sadzbu za jeden úkon právnej služby len na sumu 16,60 eur a nie na sumu 101,25 eur, ako nesprávne určil prvostupňový súd.

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril odporca, ktorý žiadal, aby odvolací súd odvolanie navrhovateľky zamietol v celom rozsahu ako nedôvodné. V danom prípade došlo k vymoženiu pokuty voči navrhovateľke na základe právneho titulu, ktorý následne po jej vymožení odpadol. K odpadnutiu dôvodu došlo až nadobudnutím právoplatnosti rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Szd/1/2012 zo dňa 25. 04. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03. 06. 2013. Až týmto dňom došlo k odpadnutiu právneho dôvodu pre vymoženie pokuty. Vzhľadom na uvedené sa teda odporca logicky nemohol dostať do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia v období ešte pred samotným odpadnutím právneho dôvodu, keďže tento stále platne, vykonateľne a relevantne existoval a trval. Poukázal na ust. § 563 Občianskeho zákonníka. Upozornil, že navrhovateľka v odvolaní požaduje tiež nezákonnú výšku úroku z omeškania, keď požaduje úroky až vo výške 9,5% ročne za obdobie od 15. 09. 2011 do 15. 07. 2013. Podľa právnej úpravy platnej v čase omeškania odporcu (t. j. od 14. 06. 2013 do 15. 07. 2013), predstavoval zákonný úrok z omeškania výšku len 5,5% v zmysle nariadenia vlády SR č. 2C/2013 Z. z. Odporca svojím správaním nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania, keďže sa nevyhýbal splneniu povinnosti vrátenia sumy 2 500,- eur navrhovateľke od okamihu, ako sa o povinnosti jej vrátenia dozvedel. Navrhovateľka pri určení mimoriadne krátkej trojdňovej lehoty na plnenie uvedenej vo výzve, nerešpektovala ani osobitné postavenie odporcu ako subjektu verejnej správy. Navrhovateľke muselo byť zrejmé, že nie je reálne možné uskutočniť úhradu z verejného rozpočtu a verejných financií v rámci trojdňovej lehoty. Navrhovateľka podala žalobu skôr než bolo celé konanie riadne zastavené a ukončené zo strany MZ SR, ako príslušného orgánu a tiež skôr, než bolo rozhodnutie o tejto skutočnosti, z ktorej vyplýval nárok navrhovateľky na vrátenie pokuty doručené odporcovi a mohlo nadobudnúť právoplatnosť. Dôkazom je dátum vydania rozhodnutia 25. 06. 2013. Odporca svojím správaním logicky nemohol dať príčinu na podanie návrhu na začatie konania, keď návrh bol podaný hneď nasledujúci deň po tom, čo sa odporca vôbec dozvedel o nároku navrhovateľky. Odporca reagoval na výzvu odpoveďou zo dňa 12. 06. 2013, ktorú adresoval navrhovateľke a jej právnemu zástupcovi, v ktorej ich informoval o vyhovení žiadosti na vrátenie pokuty.

Navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala vyjadrenie k odvolaniu odporcu. Žiadala, aby odvolací súd o odvolaní odporcu rozhodol tak, že rozhodnutie v časti týkajúcej sa náhrady trov konania potvrdí. Má za to, že okresný súd správne aplikoval pri rozhodovaní o priznaní trov konania § 146 ods. 2 O. s. p. Navrhovateľka v dobrej viere očakávala, že odporca jej po vyhlásení rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 25. 04. 2013 bezodkladne sumu 2 500,- eur vráti. Následne ho vyzvala na plnenie listom zo dňa 05. 06. 2013, hoci jej táto povinnosť zo žiadneho právneho predpisu nevyplývala a bolo len na jej dobrej vôli, že mu poskytla dodatočnú lehotu na plnenie. Odporca reagoval na túto výzvu až po uplynutí troch dní od doručenia výzvy a sumu 2 500,- eur uhradil až dňa 15. 07. 2013, teda po vyše mesiaci od výzvy. Navyše odporca ešte aj v podávanom odpore proti žalobe zo dňa 15. 07. 2013 tvrdil, že nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom. Má za to, že návrh bol podaný dôvodne. Navrhovateľka v čase podania žaloby nemohla predpokladať kedy a či jej vôbec odporca danú sumu uhradí, nakoľko ani v dodatočne stanovenej lehote nereagoval na jej výzvu. Návrh bol vzatý späť pre správanie odporcu, ktorý sumu 2 500,- eur vydal až dňa 15. 07. 2013 po podaní žaloby. Je toho názoru, že pri výške je potrebné vychádzať z pôvodného predmetu sporu, a to vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2 500,- eur + príslušenstvo, nakoľko k zastaveniu konania došlo z dôvodu na strane odporcu, keď až dodatočne po začatí súdneho konania túto sumu uhradil. Nie je možné akceptovať ani tvrdenie odporcu, že ide v danom prípade o drobný spor. Hoci navrhovateľka žiadala vo výzve v trojdňovej lehote vrátenie sumy 2 500,- eur, nič nebránilo odporcovi, aby v tejto lehote aspoň odpovedal navrhovateľke na jej žiadosť a informoval ju o ďalšom postupe a tým zabránil podaniu žaloby. Keďže tak odporca neurobil, navrhovateľka nemala ďalší dôvod čakať na dobrovoľné plnenie odporcu. V závere odvolania uviedol, že oslobodenie v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zák. č. 71/1992 Zb. sa nevzťahuje na všetky súdne konania, ktorých VÚC vystupuje. Zo spisu nevyplýva, že by v prejednávanej veci šlo o verejný a spoločenský záujem.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 220 O. s. p. v prvom výroku v napadnutej časti ohľadom priznaných trov konania zmenil a v napadnutej časti v treťom výroku potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti týkajúcej sa prvého výroku, ohľadom trov právneho zastúpenia, nie je správne. Preto odvolací súd

rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie v tejto časti (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Odvolaie odporcu v tejto časti odvolací súd považoval za dôvodné.

Prvostupňový súd nesprávne aplikoval pri rozhodovaní o trovách konania ust. § 146 ods. 2 a § 142 ods. 3 O. s. p. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom prvostupňového súdu ohľadom trov konania o tom, že súd priznal navrhovateľke trovy konania, nakoľko nebolo navrhovateľkou zavinené, že zobrala svoj návrh späť. V tomto smere rozsudok dostatočne a presvedčivo prvostupňový súd neodôvodnil, a s jeho záverom sa odvolací súd nestotožňuje.

Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade sú dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 O. s. p., v zmysle ktorých nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

Použitie ust. § 150 ods. 1 O. s. p. znamená odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a zodpovednosti za zavinenie, pretože má dopad na toho, kto by mal inak právo na náhradu trov konania. Aplikácia ustanovenia prichádza do úvahy, keď sú v konaní naplnené zákonné predpoklady na priznanie práva na náhradu trov konania, avšak z osobitných dôvodov súd náhradu trov neprizná. V citovanom ustanovení je teda fixované moderačné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom.

Zákon v označenom ustanovení stanovuje dve základné podmienky, z ktorých by mal súd vychádzať, ak chce uvedené moderačné právo využiť. Musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a musí ísť o výnimočné okolnosti. Výklad týchto podmienok ponecháva zákon na súdnej praxi. Je preto vecou vždy konkrétneho prípadu, či dôjde k takým okolnostiam, ktoré budú podkladom na rozhodnutie súdu o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania. Veta druhého uvedeného ustanovenia bližšie konkretizuje aj ďalšie okolnosti, ktoré treba pri využívaní označeného moderačného práva súdu mať na zreteli. Súdna prax zdôraznila aj to, že pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 150 O. s. p. treba prihliadať v prvom rade na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania, a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 O. s. p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania, a podobne (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3M Cdo/5/2006).

Zistený skutkový stav vyplývajúci z obsahu spisu, podľa názoru odvolacieho súdu, umožňuje právny záver o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa pre aplikáciu výnimočného ustanovenia § 150 O. s. p.

Dôvody hodné osobitného zreteľa odvolací súd videl v konkrétnych okolnostiach prejednávaneho prípadu, v okolnostiach, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, spôsobe jeho uplatnenia, pričom v tomto smere poukazuje na argumentáciu odvolateľa (odporcu) uvedenú v odvolaní smerujúcu voči trovám konania. Odporca vyvinul maximálne úsilie v rámci svojich možností na vrátenie žalovanej sumy navrhovateľke, pričom uvedenú skutočnosť navrhovateľke písomne oznámil ihneď po tom, ako sa o existencii jej nároku dozvedel (výzvu od navrhovateľky na vrátenie 2 500,- eur prevzal dňa 10. 06. 2013; odpoveď vypracoval dňa 12. 06. 2013 kde informoval navrhovateľku, že jej výzve na vrátenie pokuty sa vyhovuje, a táto bude vrátená ihneď po tom, ako ju obdrží Banskobystrický samosprávny kraj od Ministerstva zdravotníctva SR, a zároveň žiadal navrhovateľku o trepezlivosť a zhovievavosť). Navrhovateľka vo výzve určila lehotu troch dní od doručenia výzvy odporcovi na vrátenie žalovanej sumy, napriek tomu však žaloba na súd bola podaná dňa 11. 06. 2013, pričom lehotá na dobrovoľné plnenie zo strany odporcu plynula až do 13. 06. 2013 (vrátane). Navrhovateľka teda nečakala na odpoveď od odporcu a žalobu podala na súd pred uplynutím doby na dobrovoľné plnenie zo strany odporcu. Navyiac odvolací súd poukazuje aj na to, že lehotá troch dní, ktorú stanovila navrhovateľka na mimosúdne urovanie, je lehotou neprimerane krátkou, vzhľadom na osobitné postavenie odporcu ako subjektu verejnej správy, v dôsledku čoho nebolo reálne možné uskutočniť úhradu z verejného rozpočtu a verejných financií v rámci trojdňovej lehoty zo strany odporcu, na čo odporca navrhovateľku upozornil. Navyiac navrhovateľka podala žalobu skôr, než bolo celé

konanie riadne zastavené a ukončené zo strany Ministerstva zdravotníctva SR, ktoré vydalo rozhodnutie o zastavení správneho konania až dňa 25. 06. 2013, pričom rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 8Szd/1/2012 nadobudol právoplatnosť až dňom 03. 06. 2013. V uvedených skutočnostiach, teda odvolací súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v samotnom priebehu konania, ako aj postoja účastníkov v priebehu konania. Odporca prejavil ochotu mimosúdneho vyriešenia veci vo svojej odpovedi na výzvu na vrátenie sumy navrhovateľke, ktorá však konala urýchlene a nečakala na odpoveď odporcu. Odporca by nemal mať ujmu z toho, že navrhovateľka takto konala a nedôvodne vyvolala súdne konanie. Za tohto stavu nemožno od odporcu spravodlivo žiadať, aby trovy, ktoré vznikli navrhovateľke v súvislosti s predmetným konaním, navrhovateľke nahradil. Podaniu žaloby sa mohlo totiž predísť vzhľadom k tomu, že odporca vyplatenie žalovanej sumy nesporeval.

Čo sa týka tretieho výroku prvostupňového rozhodnutia, v tejto časti odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu. S rozhodnutím sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, vrátane odôvodnenia, a preto v súlade s § 219 ods. 2 O. s. p. na zdôraznenie správnosti a vo vzťahu k námietkam uvedeným v odvolaní dopĺňa nasledovné skutočnosti.

Podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. V zmysle uvedeného teda vyplýva, že ak splatnosť záväzku nebola medzi veriteľom a dlžníkom dohodnutá, neustanovuje ju právny predpis a ani rozhodnutie súdu, v takom prípade má právo veriteľ určiť čas splnenia záväzku, t. j. určiť jeho splatnosť. Veriteľ môže kedykoľvek oznámiť dlžníkovi, že má plniť. Len čo veriteľ požiada dlžníka o plnenie, dlžník je povinný dlh splniť v lehote, v ktorej ho veriteľ vyzval na plnenie. Ak dlžník v deň splatnosti dlh nesplní, dostáva sa v nasledujúci deň do omeškania. Navrhovateľka vyzvala odporcu listom zo dňa 05. 06. 2013, ktorý prevzal odporca dňa 10. 06. 2013 na vrátenie sumy 2 500,- eur do troch dní od doručenia tejto výzvy. Až od 14. 06. 2013 navrhovateľke aj podľa názoru odvolacieho súdu vznikol nárok na úrok z omeškania. Odvolanie navrhovateľky potom nie je dôvodné, pokiaľ žiadala priznať úrok z omeškania od 15. 09. 2011, t. j. odo dňa kedy plnila súdnemu exekútorovi uvedenú sumu.

Z dôvodov vyššie uvedených, odvolací súd nepovažoval žiadne odvolacie námietky navrhovateľky za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok okresného súdu v treťom výroku, ktorým v prevyšujúcej časti návrh zamietol podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 O. s. p., keď odporcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.